

**Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Semestrul european și politica de coeziune – Către o nouă strategie europeană post-2020”**

(aviz din proprie inițiativă)

(2019/C 353/07)

Raportor: **Etele BARÁTH**

Coraportor: **Petr ZAHRADNÍK**

Temei juridic	Articolul 32 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
Decizia Adunării plenare	20.2.2019
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	2.7.2019
Data adoptării în sesiunea plenară	17.7.2019
Sesiunea plenară nr.	545
Rezultatul votului (voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	154/1/5

## 1. Concluzii și recomandări

1.1. Noua perioadă politică și financiară care urmează în UE este un prilej de a da dovadă de mai multă hotărâre, de a îmbunătăți rezultatele și de a valorifica la maximum noile oportunități. Este necesară o Strategie Europa 2030 revitalizată, mai ambițioasă și mai dinamică, pentru o Europă durabilă, competitivă, protectoare și echitabilă.

1.1.1. Introducerea și punerea în practică a semestrului european a fost una dintre cele mai mari lecții și, totodată, realizări ale măsurilor recente de gestionare a politicii economice a UE în urma crizei. Această formă nouă de coordonare a politicii economice include monitorizarea și analiza în detaliu, gestionarea practică coordonată și o serie de restricții și de sancțiuni <sup>(1)</sup>, în strânsă legătură cu performanța economică a statelor membre. Rezultatele sale ar trebui să fie vizibile sub forma unei discipline mai stricte, a unei responsabilități sporite și a unei focalizări mai țintite pe aspectele strategice esențiale. Ca atare, semestrul ar putea servi drept platformă fiabilă pentru noile intervenții în domeniul politicii de coeziune.

1.2. Procesul semestrului este complementar sistemului de instrumente ale politicii de coeziune, care a funcționat timp de decenii. Legăturile dintre semestrul european și politica de coeziune a UE (și, probabil, majoritatea programelor privind CFM) au un potențial enorm de utilizare în scopul îmbunătățirii coordonării și guvernancei politicii economice a UE. Este un semn de mai bună guvernare și de abordare bazată pe performanță. Chestiunea are un fond rațional și tehnocratic, dar și unul politic (luând în considerare alegerile europene, competențele la nivelul național versus nivelul european, gestionarea unei abordări ascendente și a unei abordări descendente și găsirea unui echilibru între ele). Prin natura sa coordonatoare, combină punerea în aplicare a obiectivelor strategice economice, sociale și de mediu, prioritățile politice și interacțiunea dintre sarcinile pe termen scurt și lung.

<sup>(1)</sup> Dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize, COM(2018) 375 final.

1.3. Datorită practicii sale, extinse în mod constant și filosofiei sale de autoreglementare, semestrul este, de fapt, singura structură funcțională dotată cu un mecanism polivalent, care poate măsura, prin intermediul recomandărilor specifice fiecărei țări, interacțiunea dintre proceduri foarte diferite și aplicarea a aproximativ 32 de politici europene. CESE are încredere în procesul semestrului și consideră că ar trebui să existe o oportunitate de aplicare mai echilibrată a stimulentei și a unor sancțiuni diferențiate, întemeiate și atent concepute<sup>(2)</sup>, prin care să se coordoneze punerea în aplicare a obiectivelor economice, sociale și de mediu, măsurând, acolo unde este posibil, progresul pe termen scurt către realizarea obiectivelor pe termen lung.

1.4. CESE recunoaște cu regret că, în ciuda unei proceduri bine definite în mai multe etape [analize anuale ale creșterii (AAC), recomandări specifice fiecărei țări, programe naționale de reformă, acorduri de parteneriat], nivelul performanței acordurilor este foarte diferit, depinzând de starea de dezvoltare macroeconomică a fiecărei țări. Nivelul de punere în aplicare a politicilor multianuale este în general scăzut (între 40 % și 50 %). Este de remarcat faptul că obiectivele politicii sociale se numără printre angajamentele cu cel mai mic nivel de îndeplinire, inclusiv în următoarele privințe: salariile și stabilirea salariilor, asistența medicală și îngrijirea de lungă durată, educația, formarea, învățarea pe tot parcursul vieții și locurile de muncă de calitate (în special în ceea ce privește tinerii).

1.5. CESE observă că procesul consolidat al semestrului, fără a pierde din vedere obiectivele sale inițiale, ar trebui să fie cel mai important element al coordonării politicii economice, făcând posibilă finalizarea programelor de stabilitate și de convergență și putând deveni elementul de coordonare central al unei proceduri de investiții cu obiective precise, intensificând punerea în aplicare a reformelor, măsurând echilibrul dintre performanța economică și politica de coeziune și realizând obiective sociale. Printre aspectele esențiale se numără punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, ocuparea durabilă a forței de muncă, introducerea unor standarde sociale minime în statele membre, pe baza unui cadru comun european stabilit de semestrul european, și, de asemenea, obiective climatice mai ambițioase și o protecție mai bună a biodiversității.

1.6. În opinia CESE, pentru a realiza o creștere durabilă, care să fie viabilă din punct de vedere social și de mediu, Europa va trebui să exploreze mai în profunzime resursele locale și să le utilizeze mai eficient. Noua Strategie Europa 2030 trebuie să creeze o punte fezabilă între obiectivele locale, regionale și naționale și obiectivele unei Europe mai bine conectate.

1.7. În opinia CESE, o coordonare consolidată între fondurile europene (Fondul de coeziune, InvestEU etc.) ar putea ajuta la atragerea mai rapidă a participării și investițiilor private. Pentru a crește productivitatea și investițiile private, mediul de investiții trebuie îmbunătățit, luând în considerare, așa cum este și firesc, regimurile fiscale care predomină în statele membre respective. În situația optimă, un mediu de investiții îmbunătățit ar putea aduce la un nivel superior relația dintre guvernarea europeană și diferitele tipuri de proprietate.

1.8. CESE propune ca sistemul reinnoit al guvernării europene bazat pe Strategia Europa 2030 să se concentreze mai mult asupra rezultatelor și să stabilească mai puține priorități, facilitând accesul la procedurile administrative și bazându-se mai mult pe înțelegerea societății civile și pe cooperarea cu aceasta. Toate acestea trebuie să meargă mână în mână cu dezvoltarea sistemelor de monitorizare și de evaluare. O cale importantă de a consolida guvernarea europeană constă în consolidarea administrației publice pe mai multe niveluri și într-o mai mare deschidere către participare.

1.9. CESE trebuie să-și definească un loc nou în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și strategiilor europene, asumându-și o poziție nouă și mai puternică în guvernarea europeană, pentru a-și asigura un rol special de mediator între percepția societății civile asupra realității și intențiile sale viitoare. CESE urmărește să realizeze o mai bună înțelegere prin consolidarea unui dialog periodic și structurat cu partenerii sociali și societatea civilă.

1.10. CESE trebuie să afle mai multe despre utilizarea noilor sisteme informatice, inclusiv a rețelelor digitalizate și sociale la care este conectată societatea civilă, și să le utilizeze mai intens. CESE poate realiza acest obiectiv dacă este implicat în procesul semestrului și dobândește expertiză în prelucrarea informațiilor pe care le primește.

1.11. CESE evidențiază faptul că unul dintre cele mai importante obstacole actuale în calea dezvoltării europene este nivelul redus de comunicare reală și continuă dintre partenerii economici și sociali și guvernarea europeană. Și în acest caz este necesar să înțelegem sistemul de relații în care este implicat CESE.

1.12. CESE consideră că, prin efectuarea unei evaluări continue a obiectivelor complexe, prin utilizarea acordurilor de parteneriat cuprinzătoare, prin construirea unui sprijin civil profund și prin măsurarea mediului global al Uniunii Europene, semestrul se va dovedi capabil să se concentreze asupra reducerii riscului de apariție a unor crize în viitor și să creeze un mediu economic și social durabil, semnificativ și receptiv.

<sup>(2)</sup> Acorduri între Comisia Europeană și statele membre ale UE. Acestea prezintă planurile autorităților naționale privind modul de utilizare a finanțării din fondurile structurale și de investiții europene.

## 2. **Observații generale și observații specifice**

### 2.1. **Europa a ajuns la un moment de cotitură**

2.1.1. Europa a ajuns la un nou moment de cotitură. La 10 ani după criza economică profundă și în ciuda redresării solide din Europa, ne aflăm într-o perioadă de tumult politic și societal, însoțit de o nouă stare de incertitudine, care începe să se manifeste la nivel global. Introducerea și punerea în practică a semestrului european a fost una dintre cele mai mari lecții și, totodată, realizări ale măsurilor recente de gestionare a politicii economice a UE în urma crizei. Această formă nouă de coordonare a politicii economice include monitorizarea și analiza în detaliu, gestionarea practică coordonată și o serie de restricții și de sancțiuni, în strânsă legătură cu performanța economică a statelor membre. Rezultatele sale ar trebui să fie vizibile sub forma unei discipline mai stricte, a unei responsabilități sporite și a unei focalizări mai țintite pe aspectele strategice esențiale. Ca atare, semestrul ar putea servi drept platformă fiabilă pentru noile intervenții în domeniul politicii de coeziune.

2.1.2. În această perioadă, marcată de faptul că urmează să înceapă un nou ciclu politic de cinci ani al guvernantei europene și o nouă perioadă financiară de șapte ani pentru dezvoltarea europeană coordonată, precum și de apropiata încheiere a „Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, UE va trebui să regândească sistemele de guvernanță: acestea trebuie să se bazeze pe o strategie de punere în aplicare nouă și cuprinzătoare pentru următorii zece ani, servind drept busolă către un viitor durabil.

2.1.3. Există un sprijin larg în favoarea ideii că una dintre cele mai importante condiții pentru punerea în aplicare cu succes a unei „guvernante pe mai multe niveluri și cu mai mulți actori” este implicarea liberă a partenerilor economici și sociali în procesul decizional și de punere în aplicare <sup>(3)</sup>.

2.1.4. Învățând din valoarea adăugată generată de principiul parteneriatului solid în politica de coeziune, CESE reamintește importanța guvernantei pe mai multe niveluri, a sporirii participării structurale a organizațiilor societății civile și a altor părți interesate la procesul de programare, punere în aplicare, evaluare și monitorizare a utilizării fondurilor. Același lucru ar trebui să se aplice și programării macroeconomice în statele membre.

2.1.5. În acest scop, CESE subliniază necesitatea de a institui un cadru european comun, similar cu acordul de parteneriat din cadrul fondurilor structurale europene, care să garanteze participarea puternică și semnificativă a partenerilor sociali și a societății civile, în general, la toate etapele de elaborare și punere în aplicare a semestrului UE. Acest lucru va implica responsabilizarea suplimentară a autorităților naționale și o utilizare mai eficace și mai semnificativă a politicilor și a recomandărilor.

2.1.6. Renașterea europeană trebuie să se bazeze pe aceeași putere a continuității, care stă la baza valorilor europene precum libertatea, securitatea, justiția, statul de drept și drepturile omului, continuu reinnoite și îmbunătățite, cu respectarea criteriilor dezvoltării durabile.

### 2.2. **Semestrul și complexitatea sa**

2.2.1. În ultimii zece ani, Comisia a depus eforturi considerabile și, aparent, reușite pentru a institui un sistem funcțional, pe mai multe niveluri, de guvernanță economică: semestrul european. Acesta include diferite politici și strategii care acoperă chestiuni sectoriale și chestiuni orizontale din toate domeniile economice, sociale și de mediu. Prin acest nou proces, Comisia Europeană a depășit vechiul sistem al „metodei deschise de coordonare”.

2.2.2. Semestrul a fost consolidat și completat în ultimii câțiva ani cu elemente sociale și de mediu importante din Strategia Europa 2020, care au legătură directă cu recomandările privind politica de coeziune <sup>(4)</sup>. Se poate observa o legătură strânsă între guvernanta economică, punerea în aplicare a politicii de coeziune și un concept nou pentru dezvoltarea europeană: Planul de investiții pentru Europa <sup>(5)</sup>.

2.2.3. În mai multe avize, CESE a militat în favoarea reformelor structurale care cresc productivitatea, consolidează calitatea și siguranța locului de muncă și sistemul de protecție socială, favorizând totodată investițiile și consolidarea negocierilor colective, având la bază autonomia partenerilor sociali și dialogul social <sup>(6)</sup>. De asemenea, CESE „consideră că legătura dintre Programul de sprijin pentru reforme și semestrul european poate fi chiar mai puternică și mai directă decât se prevede în propunerea de regulament” <sup>(7)</sup>.

<sup>(3)</sup> Avizul CESE privind *Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2021-2027* (JO C 62, 15.2.2019, p. 83) și avizul CESE pe tema *Viitorul politicii de coeziune* (JO C 228, 5.7.2019, p. 50).

<sup>(4)</sup> Semestrul european 2019: Comunicare privind rapoartele de țară, COM(2019) 150 final.

<sup>(5)</sup> Planul de investiții pentru Europa și programul InvestEU (2021-2027).

<sup>(6)</sup> Avizul CESE pe tema *Cadrul financiar multianual de după 2020* (JO C 440, 6.12.2018, p. 106).

<sup>(7)</sup> Avizul CESE pe tema „Programul de sprijin pentru reforme” (JO C 62, 15.2.2019, p. 121).

### 2.3. **Un viitor durabil pentru Europa**

2.3.1. La începutul acestui an, Comisia a publicat documentul de reflecție intitulat „Un viitor european durabil”, deschizând calea către o strategie globală de punere în aplicare până în 2030. Documentul definește calea către dezvoltarea în continuare a viziunii de dezvoltare durabilă a UE și a punctelor de interes ale politicilor sectoriale după 2020, pregătind totodată punerea în aplicare pe termen lung a obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD). Comitetul solicită obiective climatice mai ambițioase, integrate în semestrul european, întrucât un punct slab al acestuia constă în modul în care abordează pericolele prezentate de schimbările climatice și progresul UE către realizarea obiectivelor stabilite în Acordul de la Paris <sup>(8)</sup>. În plus, într-o lume afectată de schimbările climatice, CESE a formulat în repetate rânduri recomandări pentru îmbunătățirea protecției biodiversității și a resurselor vitale necesare existenței noastre <sup>(9)</sup>.

2.3.2. Documentul de reflecție propune trei scenarii pentru a stimula discuția cu privire la modul în care pot fi monitorizate ODD în cadrul UE:

- o strategie globală de dezvoltare durabilă a UE, care să orienteze acțiunile UE și ale statelor sale membre;
- integrarea în continuare a strategiilor în toate politicile relevante ale UE de către Comisie, dar fără a impune punerea în aplicare a acțiunilor de către statele membre; și
- un accent mai puternic pe acțiunile externe, extinzând, în același timp, actualele ambiții în materie de durabilitate de la nivelul UE.

2.3.3. O integrare inteligentă a primelor două scenarii în semestrul european ar trebui să joace un rol decisiv în punerea în aplicare a bugetelor UE și a cadrelor lor de finanțare (cum ar fi fondurile structurale și de investiții ale UE), prin valorificarea la maximum a flexibilității noului CFM și prin asigurarea unei corelații puternice între politica de coeziune și alte politici.

2.3.4. Ar trebui să se țină seama de necesitatea ca procesul semestrului să poată juca un rol mai eficient și mai eficace în dezvoltarea Uniunii, printr-un model participativ nou.

2.3.5. Atât planul de investiții al UE – dacă este finanțat în mod corespunzător –, cât și politica sa de coeziune pot aduce contribuții în acest sens, în coordonare cu recomandările specifice fiecărei țări. Acest lucru presupune autorizarea unei flexibilități corespunzătoare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere și, după cum s-a afirmat într-un aviz anterior, o finanțare adecvată continuă de la bugetul UE pentru politica de coeziune <sup>(10)</sup>.

### 2.4. **Politica de coeziune și procesul semestrului**

2.4.1. Setul de propuneri de regulamente privind CFM pentru perioada 2021-2027 (regulamentul-cadru și propunerile de regulamente sectoriale) a adus câteva elemente noi, care ar putea ajuta la îmbunătățirea coordonării și a performanței politicii economice a UE, dar și a eficienței intervențiilor din cadrul politicii de coeziune <sup>(11)</sup>. Unul dintre cele mai importante elemente este definirea unei relații clare între politica de coeziune și procesul semestrului european și a etapelor implicate <sup>(12)</sup>.

2.4.2. Pe de altă parte, propunerile de regulamente rămân destul de deschise la ideea de a utiliza suficient spațiu pentru invenție și creativitate, astfel încât acest aspect să fie abordat într-un mod practic. Prezentul aviz ar putea oferi idei privind modul de a realiza acest lucru. În primul rând, politica de coeziune și semestrul european ar putea fi considerate ca fiind interconectate; sunt strâns legate între ele și au un potențial uriaș de îmbunătățire a situației actuale.

2.4.3. Investițiile și intervenția în cadrul politicii de coeziune ar fi putut să fie axate în principal pe domeniile evidențiate de procesul semestrului european, în special în cazul în care au fost identificate lacune în materie de investiții, cu ajutorul unor platforme statistice, cum ar fi tabloul de bord social. Este necesară ajustarea intervalelor de timp pentru punerea în aplicare a obiectivelor politice (în general, o perioadă de șapte ani pentru politica de coeziune, în comparație cu o perioadă mai scurtă de obicei, de un an sau de un an și jumătate, pentru recomandările specifice fiecărei țări).

2.4.4. Pentru un anumit stat membru, acestea ar putea să fie identificate prin intermediul tabloului de bord pentru indicatorii macroeconomici, fiscali și structurali principali, care să fie publicat anual, în luna noiembrie, atunci când începe noul ciclu al semestrului european, și în special prin procedura programelor naționale de reformă, transformate ulterior în rapoarte privind recomandările specifice fiecărei țări.

<sup>(8)</sup> Avizul CESE pe tema „Să fim receptivi la preocupările cetățenilor Europei pentru un viitor durabil (Drumul către Sibiu și mai departe)” (JO C 228, 5.7.2019, p. 37).

<sup>(9)</sup> Avizul CESE pe tema „Viitorul UE: beneficii pentru cetățeni și respectarea valorilor europene” (JO C 228, 5.7.2019, p. 57).

<sup>(10)</sup> Avizul CESE pe tema *Viitorul politicii de coeziune* (JO C 228, 5.7.2019, p. 50).

<sup>(11)</sup> CFM 2021-2027, COM(2018) 321 final și Anexa la CFM 2021-2027.

<sup>(12)</sup> Avizul CESE pe tema *Cadrul financiar multianual de după 2020* (JO C 440, 6.12.2018, p. 106).

2.4.5. Noua propunere de CFM pentru perioada 2021-2027 trebuie să se bazeze, de asemenea, pe o flexibilitate mai accentuată și pe concentrare tematică. Prin urmare, instrumentele politicii de coeziune ar putea să fie ajustate în mod flexibil la nevoile reale specifice ale unui anumit stat membru.

2.4.6. Totuși, direcțiile opuse din cadrul relației pot indica faptul că performanța semestrului european poate servi drept instrument de stimulare a bunei performanțe sau pentru abordarea clar diferențiată și proporțională a sancțiunilor <sup>(13)</sup>, în eventualitatea unei performanțe slabe <sup>(14)</sup>. Statele membre cu rezultate bune în cadrul semestrului european, care mențin o disciplină macroeconomică și reacționează cu responsabilitate la recomandările specifice fiecărei țări, ar trebui să fie încurajate cu un fel de bonus, prin alocarea suplimentară de fonduri pentru politica de coeziune (FEDR, FSE+ sau Fondul de coeziune); baza financiară a statelor membre cu rezultate slabe și a celor care ignoră rapoartele privind recomandările specifice fiecărei țări ar putea să fie redusă proporțional <sup>(15)</sup>.

2.4.7. Propunerea pentru noul CFM pentru perioada 2021-2027 acordă multă importanță sinergiilor între mai multe capitole și programe ale CFM. Semestrul european identifică cele mai importante nevoi de reformă, astfel cum sunt văzute acestea din perspectiva fiecărui stat membru. O propunere introduce chiar un nou Program de sprijin pentru reforme; ar fi mai mult decât necesar să se adopte un sistem comun de gestionare a instrumentelor politicii de coeziune și a programelor de sprijin pentru reforme <sup>(16)</sup>, puse în practică cel mai bine la nivelul unui anumit program operațional al politicii de coeziune. În acest caz, ar putea fi realizate condițiile optime pentru obținerea sinergiilor <sup>(17)</sup>.

2.4.7.1. Același lucru este valabil și în ceea ce privește programul InvestEU (care, de asemenea, se bazează parțial pe faptul că statele membre alocă în mod voluntar fonduri de coeziune acestui instrument financiar centralizat).

2.4.8. CFM pentru perioada 2021-2027 ar putea să aibă un handicap strategic deoarece nu va mai exista un succesor al Strategiei Europa 2020. Un mare semn de întrebare este dacă documentul de reflecție pe tema „Un viitor european durabil” are vreo ambiție reală de a juca acest rol. Recent, a jucat un rol substanțial în definirea următoarelor priorități de investiții ale politicii de coeziune specifice fiecărei țări [rapoartele de țară, publicate în februarie 2019 <sup>(18)</sup>] și a nevoilor de investiții [previziunile de primăvară din mai 2019 <sup>(19)</sup>].

2.4.8.1. În prezent, în cadrul procesului semestrului și al altor instrumente politice, principalele obiective ale strategiei UE includ punctele-cheie de măsurare a progresului și reprezintă un punct de plecare pentru o nouă strategie pentru 2030.

2.4.9. În cazul în care se întârzie elaborarea noii Strategii Europa 2030, ar putea fi recomandat ca, pentru perioada de tranziție, să se introducă practica de a pregăti o strategie pe termen mediu (sau chiar lung), ca parte din etapele pe care se bazează semestrul european (de exemplu, rezumatul unei astfel de strategii 2021+ să fie publicat în 2020, iar ulterior să fie publicate unele rapoarte privind stadiul performanței și al rezultatelor reale, o dată la doi sau trei ani).

2.4.10. În consecință, CESE ia în considerare o abordare strategică nouă, care să aibă ca rezultat o politică de coeziune axată în mod clar pe priorități reale (bazate pe performanță și orientate către rezultate) care să fie concentrate tematic, bine echilibrate și integrate, credibile (bazate pe analiză), puse în aplicare în mod profesionist și să aibă în vedere asumarea de către toate părțile interesate relevante.

## 2.5. **Rolul semestrului în punerea în aplicare a coeziunii sociale**

2.5.1. Consolidarea coeziunii sociale și restabilirea încrederii publicului european sunt două elemente interconectate.

2.5.2. Pilonul european al drepturilor sociale contribuie semnificativ la ambele elemente, printre altele, prin sprijinirea și îndrumarea statelor membre care realizează reforme în vederea creării de locuri de muncă durabile, de înaltă calitate și cu o valoare adăugată semnificativă.

2.5.3. În acest sens, tabloul de bord social și indicatorii săi ar trebui să fie folosiți ca instrument principal nu numai pentru a măsura performanțele unei regiuni sau ale unui stat membru în domeniile acoperite de Pilonul european al drepturilor sociale, ci și pentru a identifica eventualele deficite de investiții și pentru a direcționa finanțarea din FSE+ în cel mai eficient mod.

<sup>(13)</sup> A se vedea Avizul CESE pe tema „Să fim receptivi la preocupările cetățenilor Europei pentru un viitor durabil (Drumul către Sibiu și mai departe)”, (JO C 228, 5.7.2019, p. 37), punctul 11.4.

<sup>(14)</sup> Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2021-2027, COM(2018) 375 final.

<sup>(15)</sup> The legal nature of Country Specific Recommendations (Caracterul juridic al recomandărilor specifice fiecărei țări), Parlamentul European, iunie 2017.

<sup>(16)</sup> Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Programului de sprijin pentru reforme, COM(2018) 391 final.

<sup>(17)</sup> Avizul CESE pe tema „Programul de sprijin pentru reforme” (JO C 62, 15.2.2019, p. 121).

<sup>(18)</sup> Semestrul european 2019: Comunicare privind rapoartele de țară, COM(2019) 150 final.

<sup>(19)</sup> European Economic Forecast. Spring 2019 (Previziuni economice europene. Primăvara anului 2019).

2.5.4. Referința statistică ar trebui utilizată pentru a identifica deficitele de investiții din fiecare stat membru și pentru a direcționa investițiile și recomandările politice acolo unde vor fi cel mai utile în ceea ce privește incluziunea socială.

2.5.5. O atenție deosebită ar trebui acordată muncii decente, disparității de gen <sup>(20)</sup> și combaterii șomajului și, în special, tinerilor și persoanelor cu cele mai mici șanse de a pătrunde pe piața forței de muncă, cum ar fi persoanele cu handicap și cele cu nevoi speciale. Ar trebui acordată o atenție deosebită și persoanelor care au un nivel redus de cunoștințe în domeniul tehnologiilor de calcul și digitale sau care nu au deloc astfel de cunoștințe.

2.5.6. Pilonul drepturilor sociale ar trebui să fie utilizat ca mijloc de măsurare a recomandărilor adresate statelor membre. Cele 20 de principii ale pilonului ar trebui să fie utilizate drept indicatori ai succesului pe care îl au țările în ceea ce privește încorporarea în politicile lor economice a angajamentului propriu față de pilonul social.

2.5.7. S-ar putea să se ridice întrebarea privind modul în care ar trebui să se facă apel la Pilonul european al drepturilor sociale în timpul punerii în aplicare a semestrului european, pentru a intensifica și a consolida procesul, mai degrabă decât pentru a-l supraîncărca.

2.5.8. Răspunsul pozitiv este același: este nevoie de o strategie bine definită, cu legături orizontale și transversale între politicile menționate mai sus. Această nouă strategie europeană globală pentru viitorul durabil al Europei ar fi capabilă să garanteze punerea în aplicare prin intermediul puternicului mecanism de coordonare al semestrului.

## 2.6. **Trebuie să asigurăm ordinea în diversitate**

2.6.1. În anexa la RDC <sup>(21)</sup>, există o colecție cuprinzătoare de politici europene diferite care, în conformitate cu cele 17 ODD, arată că este aproape imposibil să se asigure coordonarea acestora. În plus, există și cele 20 de obiective ale Pilonului european al drepturilor sociale. Pentru a clarifica și a simplifica situația, politica de dezvoltare regională și de coeziune după 2020 se concentrează cu fermitate asupra a cinci priorități de investiții:

- o Europă mai inteligentă prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- o Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, care pune în aplicare Acordul de la Paris și investește în tranziția energetică, în sursele regenerabile de energie și în combaterea schimbărilor climatice;
- o Europă mai conectată, cu rețele de transport și digitale strategice;
- o Europă mai socială, care pune în aplicare Pilonul european al drepturilor sociale și sprijină locurile de muncă de calitate, educația, competențele (în opinia CESE, formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții au o importanță deosebită), incluziunea socială și accesul egal la asistență medicală;
- o Europă mai apropiată de cetățenii săi, care sprijină strategii de dezvoltare conduse de la nivelul local și dezvoltarea urbană durabilă (CESE ar sublinia dimensiunea periferică și cea rurală), în întreaga UE.

2.6.2. Pentru a evidenția complexitatea elaborării unei noi strategii globale pentru Europa până în 2030, documentul de reflecție a definit principalele teme care alcătuiesc viziunea de dezvoltare durabilă a UE, după cum urmează:

- dezvoltarea durabilă pentru îmbunătățirea mijloacelor de subsistență (în acest sens, CESE subliniază importanța condițiilor de muncă): avantajele competitive ale Europei;
- provocări care trebuie abordate la nivelul UE și la nivel mondial;
- către o Europă durabilă până în 2030;
- UE, ca deschizătoare de drumuri în domeniul dezvoltării durabile;
- scenarii pentru viitor <sup>(22)</sup>.

<sup>(20)</sup> Avizele CESE pe tema „Egalitatea de șanse între femei și bărbați pe piețele europene ale forței de muncă” (JO C 110, 22.3.2019, p. 26) și privind „Aspectele legate de egalitatea de gen”, punctul 1.4 (JO C 240, 16.7.2019, p. 3).

<sup>(21)</sup> Dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize, COM(2018) 375 final.

<sup>(22)</sup> Document de reflecție pe tema „Către o Europă durabilă până în 2030”, COM(2019) 22 final.

## 2.7. *Necesitatea unei coordonări noi a guvernantei*

2.7.1. Valorificând viitoarea oportunitate majoră reprezentată de noua Comisie, strategia globală post-2020, bazată pe un elan nou și proaspăt și axată pe dezvoltarea durabilă, va constitui, într-adevăr, un instrument de acțiune, bazându-se pe procesul semestru-lui și pe o nouă structură de guvernare în cadrul Comisiei.

2.7.2. Având în vedere actualul deficit democratic și de punere în aplicare, tot mai des remarcat, tot mai multe părți interesate au exprimat, în legătură cu Strategia Europa 2030, o nevoie însemnată de democrație mai participativă, de relații industriale îmbunătățite (o mai bună participare a lucrătorilor), de democrație în toate sectoarele economiei și de punere în aplicare eficace a obiectivelor strategice. O strategie pe termen lung reînnoită ar putea juca un rol esențial în punerea în aplicare a unei guvernante economice europene care să urmărească creșterea competitivității și accelerarea dezvoltării, cu condiția să fie coordonată în mod adecvat în cadrul semestru-lui.

2.7.3. Acest lucru poate fi realizat numai prin luarea de măsuri decisive și concepute cu atenție, pentru a garanta implicarea activă a societății civile organizate în acest proces. Prin urmare, în cadrul structurii CESE ar putea fi instituit un centru de informare de tip ghișeu unic <sup>(23)</sup>, o platformă pentru schimbul de informații sau un fel de centru de competență virtuală și fizică, fără sarcini administrative sau financiare suplimentare, care să se concentreze asupra răspunsurilor la preocupările legate de punerea în aplicare a Strategiei Europa 2030 (cum ar fi asumarea slabă la nivel național, cadrele instituționale neclare și subordonarea pilonului social). Pentru a asigura o reală coordonare și raționalizare, sarcinile, procedurile și gestionarea cooperării dintre agenții ar trebui să fie coordonate la nivel paneuropean și național.

2.7.4. Modelul de ghișeu unic ar putea să fie aplicat în mod adecvat în orice zonă în care punctul unic de acces este garantat ca bază pentru o platformă integrată, destinată schimbului de informații și consultării, facilitând astfel procesul de elaborare a politicilor și procesul decizional. Datorită naturii consultative a sarcinilor atribuite CESE, rețelei sale bine poziționate de consilii economice și sociale naționale și relațiilor sale interinstituționale, modelul de ghișeu unic ar putea fi un instrument excepțional de realizare a consultării și de facilitare a punerii în aplicare a Strategiei Europa 2030. Acesta ar putea implica cea mai largă paletă de părți ale societății civile interesate în colectarea și schimbul de informații cu privire la realizarea priorităților UE până în 2030 la nivel regional/național, precum și la nivel paneuropean.

2.7.5. Centrul de informare al CESE bazat pe un ghișeu unic ar putea aborda preocupările legate de punerea în aplicare, precum și de deficitul democratic în ceea ce privește funcționarea UE. Instituirea Grupului privind semestrul european în cadrul structurii Secțiunii ECO a fost un prim pas către crearea unui nou tip de centru de informare, pentru a garanta o mai mare vizibilitate a CESE în peisajul instituțional.

Bruxelles, 17 iulie 2019.

Președintele  
Comitetului Economic și Social European  
Luca JAHIER

---

<sup>(23)</sup> Avizul CESE privind progresele înregistrate la punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 și modul în care vor fi atinse obiectivele acesteia până în 2020 (JO C 251, 31.7.2015, p. 19).